

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26 Ağustos 2021

Sayı :30824082-6101602771
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/38983
7/41142
7/41490
7/42934
7/43024-7/43025
7/43028
7/43710
7/43970
7/44317
7/44769
G.K.
7/45872
7/45877
7/46297
7/46299-7/46300
7/46304-7/46305
7/46490-7/46492
7/46495-7/46498
7/46623
7/46626
7/46630

EK:

-Liste (6 Adet, 9 Sayfa)

-Cevap Yazısı (118 Adet, 220 Sayfa)

7/44973
7/45153
7/45157-7/45158
7/45178
7/45260
7/45466-7/45469
7/45474
7/45624-7/45625
7/45630
7/45744
7/45855-7/45866
7/45870
G.K.
7/46761-7/46762
7/46764
7/46769-7/46772
7/46884
7/46886
7/46890
7/46942-7/46948
7/46951-7/46955
7/47012
7/47016
7/47104
7/47132-7/47139
7/47221-7/47225
G.K.

Murat KURBAN
Bakan

7/47328
7/47330-7/47334
7/47337-7/47338
7/47434-7/47435
7/47437
7/47439
7/47441-7/47442
7/47571-7/47573
7/47683
7/47685-7/47687
7/47691
7/47873
7/47876
G.K.

**KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN VECDİ GÜNDOĞDU'IN
TBMM 7/46886 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Marmara Bölgesi'ndeki çarpık sanayileşme ve şehirleşmenin sonucu meydana gelen kirlilik, deniz salyası (müsilaj) Marmara Denizini, bölgedeki canlıları ve canlı yaşamını tehdit etmektedir.

Marmara Denizi'nde görülen deniz salyası, İstanbul başta olmak üzere Yalova, İzmit, Bandırma Körfezi ve Bursa Mudanya sahilinde beyaz bir tabaka halinde büyük bir kirlilik yaratmaktadır.

Kirlilik ve kokunun çevreye verdiği zarar nedeniyle balıkçılar avlanmaya ara vermek zorunda kalmış, anılan bölgelerde denize girmek olanaksız hale gelmiştir.

Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından hazırlanan raporda, Deniz salyası olarak anılan müsilaj sorununun iki temel neden olarak; organik yükün artması ve iklim değişikliğinin etkisiyle Marmara Denizi'nde yaşanan deniz suyu sıcaklık artışları tespit edilmiştir.

Bu doğrultuda;

- 1- Marmara Bölgesi'nde sanayi ve evsel tüm atıklar için derin ya da değil denize her türlü deşarjdan vazgeçilmesi konusunda neler yapacaksınız?
- 2- Bölgede, deniz deşarjı projeleri, termik santral projeleri, liman, tersane, kimyasal depolama alanları, kıyı dolgu projeleri gibi yeni projelere izin vermeye devam edecek misiniz, mevcut projelerde üretim ve kapasite artış izni verilecek midir?
- 3- Dere ıslahlarıyla kaçak deşarjlara son verilmesi ve vahşi atık depolamaları, tarım ilaçları nedeniyle yer altı sularının kirlenmesini önleyici hangi ilave tedbirleri alacaksınız?
- 4- Marmara Denizi'nin kirlenmesinin, canlı yaşamını tehdit eder hale gelmesinin temel nedeni nedir, bu hale gelmesine son 20 yılda kim müsaade etmiştir, sorumlular kimlerdir, sorumlular hakkında neler yapacaksınız?

CEVAPLAR:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak Marmara Denzinde oluşan deniz salyasının önlenmesi için 22 Maddeden oluşan “Marmara Denizi Eylem Planı” hazırlanmış olup, 06.06.2021 tarihinde Marmara Denzine kıyısı olan tüm illerin üst düzey yöneticileri ile imza altına alınmıştır. Söz konusu eylem planı çerçevesinde çalışmalara süratle başlanmış olup, Marmara Denzindeki deniz salyasının ortadan kaldırılması için gerekli tüm çalışmalar ilgili kurum/kuruluş ve yerel yönetimler ile koordineli bir şekilde yürütölmektedir.

Kirliliğın giderilmesine yönelik çalışmaların, etkin ve koordineli bir şekilde yürütölmesinin temin edilmesi amacıyla, Bakanlığımızca 07.06.2021 tarihli ve 2021/12 sayılı Marmara Denizi Eylem Planı’nın Uygulanmasına ilişkin Genelge yayımlanmış ve müsilajın giderilmesine ve bertaraf edilmesine yönelik çalışmalarını koordineli bir şekilde en üst seviyede Valiliklerin koordinasyonunda, sorumlu kurum/kuruluşlar, yerel yönetimler, birlikler ve STK’lar katılımları ile yürütölmesi ve personel, makine, ekipman ve benzeri tüm imkanları ile çalışmalara destek verilmesi talimatlandırılmıştır.

Ayrıca Marmara Denizi Eylem Planı çerçevesinde öngörölen işlerin belirtilen sürelerde tamamlanabilmesi, gereken çalışmaların bir bütönlük içerisinde yürütöllebilmesi, eylem planı çerçevesinde yapılacak uygulamalara karar verilmesi amacıyla 13 Haziran 2021 tarihli ve 31510 sayılı Resmi Gazete ile 2021/10 sayılı Cumhurbaşkanlığđ Genelgesi ile Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulu kurulmuştur.

Söz konusu koordinasyon kurulu toplantısında, Noktasal Kaynaklı Kirliliğın Tespiti Alt Çalışma Grubu, Yeni Yapılacak Kentsel Atıksu Arıtma Tesisleri Alt Çalışma Grubu, Yeni Yapılacak Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisleri Alt Çalışma Grubu, Yayılı Kaynaklı Kirliliğın Tespiti Alt Çalışma Grubu, Teknolojik ve Biyolojik Mücadele Alt Çalışma Grubu, Balıkçılık Faaliyetlerinin Kontrolü Alt Çalışma Grubu, Müsilajın Çevre ve İnsan Sağlığına Etkilerinin Belirlenmesi Alt Çalışma Grubu, Müsilaj Temizleme Çalışmalarının Düzenlenmesi Alt Çalışma Grubu, Gemi Kaynaklı Kirliliğın Önlenmesi Alt Çalışma Grubu, Deniz İzleme Alt Çalışma Grubu, Denetim Alt Çalışma Grubu, Özel Çevre Koruma Alt Çalışma Grubu, Bilgilendirme ve Farkındalık Alt Çalışma Grubu ve Basın Alt Çalışma Grubu kurulmasına karar verilmiş olup, çalışmalar Bakanlığımız koordinasyonunda titizlikle takip edilmektedir.

Diğler taraftan, Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulunun 15 Haziran 2021 tarihli toplantısının karar tutanağının 6. Maddesi gereğđ Marmara denizi havzasında yer alan atıksu arıtma tesislerinin Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) deşarj standardının kısıtlanmasına yönelik mevzuat hazırlanması kararı gereğđ Bakanlığımızca 2021/13 sayılı Genelge yayınlanmış olup, genelge ile Boğazlar ve Susurluk Havzası dahil Marmara Denizi Hidrolojik havzasında ve bu havzada yer alan illerden İstanbul, Bursa ve Kocaeli illerinin tamamında geçerli olacak şekilde KOİ deşarj parametresinde kısıtlamaya gidilmiştir.

Bilindiği üzere; 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı ÇED Yönetmeliği kapsamında planlanan faaliyetler için yapılan başvurular, faaliyetlerin çevresel etkileri ve ilgili kamu kurumlarının mer'î mevzuatları kapsamında değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda hazırlanan Nihai ÇED Raporlarında faaliyet ile ilgili olarak olası etkiler ve alınacak önlemler belirlenir ve faaliyet sahiplerince taahhüt altına alınır. Herhangi bir faaliyet ile ilgili olarak süreç sonunda verilen “ÇED Olumlu” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararı faaliyet için öngörülen tüm çevresel tedbirlerin yeterli olduğunun bir göstergesi olup izin, onay veya ruhsat değildir. Proje ile ilgili olarak diğer tüm mer'î mevzuat uyarınca gerekli izinler alınması esastır. Ayrıca; Bakanlığımızca, ilgili faaliyetlerce çevre ve insan sağlığına ilişkin alınacak önlemlere dair taahhüt edilen hususların yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde Çevre Kanunu kapsamında gerekli işlemler yapılmakta, idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Ülkemizde katı atıkların toplanması, taşınması ve geri kazanılması ile çevre ve insan sağlığına olumsuz etki yapmadan nihai bertarafına ilişkin yükümlülük, yetki ve sorumluluklar 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 14. ve 15. maddeleri ile Belediyelere ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesi ile Büyükşehir Belediyelerine verilmiştir. 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun (Değişik 13.05.2006-5491/8.md.) 11. maddesi gereğince Büyükşehir Belediyeleri ve Belediyeler, evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmekle yükümlüdürler.

Marmara Denizine kıyısı olan illerimizde 7/24 çevre denetimleri devam etmektedir. Marmara Denizi Eylem Planı kapsamında 27.06.2021 tarihi itibarıyla su kirliliği konusunda Bakanlığımızca yapılan toplam denetim sayısı 4.284'e ulaşmıştır. Denetimler online olarak takip edilmektedir. Yapılan denetimler kapsamında 1.928 adet atıksu numunesi alınmış olup denetimler sonucu toplamda 11.711.992 TL ceza uygulanmıştır.

Yetki devri yapılan İstanbul ve Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlıkları ile Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından Haziran ayında toplam 2.736 deniz kirliliği denetimi yapılmış olup 10 gemiye 2.502.934,28 TL ceza uygulanmıştır.

Bakanlığımız ve yetki devri yapılan Kurumlarla birlikte yapılan denetim sayısı toplam 7.020 olmuştur. Bu denetimlerde toplamda 14.214.926,28 TL İdari Para Cezası uygulanmıştır.